

Plan national d'actions pour la préservation des insectes pollinisateurs
Nationalen Aktionsplang fir de Schutz vun de Bestëbser-Insekten

Actions privées / Privat Aktiounen

- **W1-47:**
 - Que chaque citoyen écrive au bourgmestre de sa commune ou prenne rendez-vous pour lui demander ce qu'il / elle a comme projet à mettre en place pour préserver les pollinisateurs (et la biodiversité).
 - Former des collectifs pour faire pression.
- **W1-48:**

Promouvoir le „naturel“ au jardin :

 - moins tondre (et si c'est nécessaire, ne le faire que partiellement)
 - pas de pesticides
 - planter des « fleurs à abeilles »
 - « être fainéant »
 - ne pas supprimer d'office les colonies de guêpes (*s'il n'y a pas de danger pour l'humain*)
- **W1-49:**

Placer des ruches pour abeilles partout n'est pas la solution pour aider les pollinisateurs sauvages (tout aussi – voire même plus – importants). Cela peut même leur nuire (compétition pour les ressources florales, transfert de maladies ...).

A la place, installer des hôtels à insectes et gérer son jardin en faveur de la biodiversité (zones refuges en fauchage tardif, tas de bois mort, tas de pierres, fleurs indigènes, pas de pesticides ni d'engrais...).
- **W1-51:**

Conseil personnalisé pour le jardinage sauvage.

Il y a quelques années, la commune de Bascharage proposait la visite d'un expert en énergie pour voir où il y avait des pertes d'énergie & comment y remédier. Puisque le jardinage respectueux de la biodiversité n'est pas simple & que chaque situation est différente, il serait bien que les gens intéressés puissent faire appel à un expert. Il est difficile de trouver un jardinier écologique, et un architecte de jardin est trop cher. Souvent les gens louent ou sont étrangers, ce qui augmente encore le besoin d'accompagnement. On pourrait même – je pense – demander une petite contribution.

- **W1-50:**
Berater für Privatgartenbesitzer zur Verfügung stellen → über Klimapakt
→ über Naturpakt
→ über ?
- **W1-52:**
Organiser des cours dans la commune – très faciles, pratiques et abordables pour des gens
« normaux » – ne traitant que de jardinage respectueux des pollinisateurs.
- **W1-53:**
Verdeelung vu gratis Sommëschungen (z.B. an de Schoulen).
→ „Moie Bléisträifen a mengem Gaart“
- **W1-54:**
« Wilder Meter » → insektenfreundliche Balkone.
- **W1-55:**
Donner des subventions aux habitants pour des mesures écologiques favorisant la biodiversité.
- **W1-56:**
Am Urbanepiang d’Gemeinschaftsgäert kontaktéiere fir matzemaachen.
- **W1-57:**
Créer un parrainage des apiculteurs par des particuliers afin de donner aux apiculteurs
l’occasion de faire un commerce équitable de miel de qualité. Tous sont gagnants dans ce
système : l’apiculteur, le consommateur... et l’abeille.
- **W1-58:**
Ecovillages with - plant production (for local / regional use
- permaculture
- animals
- show garden
- ... (tiny houses, ...)
→ Nature – Fun – Parc
- **W1-59:**
Schëlde mat « Fauchage tardif » fir Privatleit.
- **W1-60:**
Hauswand- und Dachbegrünung fördern.
- **W1-61:**
Parrainage fir Bamscheiwen an de Gemengen.

- **W1-62:**
Meckerkäschtel fir Bierger, datt si z.B. „Gärten des Grauens“ ,ukloe' kënnen, repektiv datt déi öffentlech Anlage kënnen verbessert ginn.
- **W1-63:**
Verdeele vu Blummemëschungen (wéi déi vun der Aktioun „Ouni Pestiziden“) an d'Leit ermonteren 1m² vun hirem Gaart fir hiert perséinlecht klengt Insekteschutzgebitt zur Verfügung ze stellen.
- **W1-64:**
Fensterbankwiesen
Einheimische Pflanzarten als Mischung für den Blumenkasten oder den Blumentopf auf dem Fensterbrett bewerben.
- **W1-148:**
On doit encourager les gens privés à laisser un coin de jardin sauvage pour la biodiversité. On doit expliquer au public que c'est tout à fait nécessaire pour la survie des insectes et de la nature en général. Les gens doivent savoir qu'un jardin trop propre est un jardin mort ! Les gens peuvent aussi profiter de moins travailler dans le jardin :) Win, win !
- **W2-31:**
Mir géifen en Terrain zur Verfügung stellen (bestoend aus Wisen, Bësch an Hecken). +/- 2 ha, Mierscher Gemeng.
Dësen Terrain kéint ee bestëmmt nach méi insektefrëndlech gestalten, dofir feelt eis awer am Moment dat néidegt Wëssen fir dat ëmzesetzen.
Eventuell kéinten och bei eis Aktivitéiten ugebuede ginn fir Kanner an/oder Erwuessener. Eng Garage mat e bësse Schaffmaterial steet och zur Verfügung. Mir hätten zum Beispill un Insektenhoteller, „seedbombs“ oder Ähnlech geduecht. Awer Ideeë wiere bestëmmt och ëmsetzbar.
- **W2-32:**
Eng Plattform schafe fir en Échange
Privatleit hunn eventuell e Terrain oder géinge Suen investéieren fir en insektefrëndleche Projet; awer hinne feelt Wëssen an Zäit. Fachleit hunn déi néideg Kompetenz, awer hinne feelt et villäicht u Plaz oder finanziell Mëttel.
Beispill:
 - E Terrain huet kleng Beien an e Beiemann huet keen Terrain.
 - Privatleit hunn e Gaart, awer keng Loscht / Zäit fir deen ze aménagéieren, a Leit oni Gaart sichen eventuell eng Plaz fir hire gréngen Daum auszeliewen.
- **W2-34:**
De Privatleit Maschinnen an Apparater zur Verfügung stellen (ausléinen), fir Blummewisen unzeleeën.
1 m² = kee Problem. E puer Aeren ass e Challenge, an awer ze kleng fir grouss Maschinnerie :)

- **W2-33:**
Broschür mat Iddien
De Privatleit erméiglechen, op ee Bléck Iddien ze fannen, déi einfach ëmzesetze sinn...
... wéi een en Insektenhotel baut,
... wéi een eng Blummewiss uleet,
... wéi een eng seedbomb hirstellt mam richtege Som,
... wéi een e Balkon beplant,
... wéi een eng Waasserplaz fir Insekten erschaffe kann
(z.B. e Miniweier an enger Zinkwanne)
...
- **W2-35:**
D''Bestuede'' vum Privaten a vun der Allgemengheet muss geléngen. Nëmmen da kënne mir en Zil errechen.
- **W2-36:**
E strukturräiche Gaart erhalen.
Net just den englesche Wues. Ofgeschnidden Hecken z.B. leie loossen + Steng fir de Wanterquartéier. Net ze oft méinen, fir de Bléien eng Chance ze ginn. Falls net an der Géigend vun enger Waasserplaz: eng Dréinkplaz schafen. Eng Schossel Sand geet duer fir wëll Beien unzelackelen.
- **W2-37:**
Mir sichen:
Terraine fir wëll Blummewisen unzeleeën. Am beschten am Uelzechtdall.
→ Initiative Wild Uelzechtdall (info@tuzd.lu)
- **W3-1:**
E Label op Planzen déi sënnvoll fir Insekten sinn → Gäertnereien, Baumarkt, asw.
- **W3-2:**
Kee Kräsi an de Virgäertchen. Dat sollt verbuede ginn!
Een Deel vum Wues als Blummewiss uleeën, déi héchstens 2x am Joer geméit gëtt: Juni a September. Net einfach de Som an d'Wiss geheien, sondern d'Wiss fir d'éischt ëmgruewen an dann de Som fir wëll Blummen dra séien (bei der SICONA / beim SIAS froen, wou ee Som fir mëtteleuropäesch Planze kritt).
Wa méiglech nëmmen al einheimesch Gaardestraich planzen. Keng Tuja, Lorbeerkirsche, asw...
Am Blummegaart Blumme planzen, déi d'Päiperleke gär hunn; dat sinn der, wou se kënnen drop spazéiere goen = Korbbütler (Compositae).
D'Bléie musse Pollen hunn, keng steril Hybriden.
- **W3-3:**
Industriezonen wou kale Buedem ass gezilt mat Wëllblummen „infizéieren“.

- **W3-4:**
D'Blummemischung für Imker sinn aus Käschtegränn keng Wöllblumen.
→ Eng 2. Variant ubidden, awer erklären wéi ee Wöllblumen usiddele kann.
- **W3-5:**
Wanderstand für Pflanzenmärkte usw. „Naturgarten ist sexy“:
Stand der von Pflanzenmarkt zu Pflanzenmarkt zieht und für das Thema Naturgarten sensibilisiert. Gleichzeitig sollten Pflanzen angeboten werden, mit denen man einfach schöne Sachen im Garten realisieren kann.
- **W3-6:**
→ Bioabfall zu Hause auf dem Grundstück kompostieren.
→ Genauso Grünschnitt aus kleine Benjeshecken.
→ Beispiele für schöne Grünschnittlager + Komposthaufen.
→ Vorzeigeschild für Gartenbesitzer um „Unordnung“ im Garten zu „rechtfertigen“
(um Nachbarn zu besänftigen)
- **W3-7:**
Eigener Garten: - weniger mähen!
- méi Blumen
- net düngen
- keng Pestiziden
- einheimische Sträucher
- Disteln = +++ Insekten!
- **W3-9:**
Bauernhöff → erhalten + op Bio ëmstellen
→ eventuell als Cooperative / Aarbechtsbeschäftigung für lokal Produktioun
- **W3-K:**
Formation von Landschaftsgärtnern in Richtung naturnähere Gärten.
- **W3-L:**
Die CFL ansprechen → Einsatz von Herbiziden beschränken.
- **W3-M:**
Privatgärten: - Natur zulassen; nicht zu sauber sein.
- Geeignete Pflanzenarten für Bestäuber aussuchen.
- Wissen für Gemüseanbau stärken.
- **W3-N:**
Industrie- und Gewerbegebiete naturnäher gestalten.

- **W3-O:**
Kräuterwanderung mit Schüler / Erwachsenen.
- **W3-P:**
Gärtnerausbildung → Permakultur.
- **W3-Q:**
Wildblumensamen in den privaten Haushalten verteilen, mit einer kleinen Gebrauchsanweisung.
(von der Gemeinde verteilt)
- **W3-R:**
Wildkräuter-Kochkurs.
- **W4-10:**
- Verbot von Pestiziden / Herbiziden.
- Weg vom Perfektionismus.
- **W4-11:**
Inclure dans mon jardin des abris pour insectes (tas de pierres, tas de bois).
- **W4-12:**
Verzichten op Pestiziden – Leit méi informéieren.
- **W4-13:**
 - Verzicht auf Pestiziden und herbiziden.
 - Insektenhotel auf Terrassen, auf dem Balkon oder im Garten.
 - Verschiedene Blütengehölze, Stauden und Blumen, die von verschiedenen Bestäubern genutzt werden.
- **W4-14:**
Reglementatioun vu Plantatioune ronderëm Gäert
→ An Däitschland ass et op ville Plaze verbueden Thuja oder Kirschlorbeer ze planzen.
- **W4-15:**
 - Fauchage tardif fir Privatleit iwwert d'Wichtigkeet opklären a Méiglechkeete ginn (Som, Planzen ausdeelen).
 - Bei neie Gebaier / Konstruktiounen eng Obligatioun fir datt e gewësse Prozentsaz vun der Fläch mat enger Blummewiss bedeckt muss sinn, déi eréischt no der Bléizäit dierf geméit ginn (z.B. all Haiser mat plattem Daach kéint dëst och um Daach uleeën).
- **W4-16:**
Steegäert ewechhuelen an duerch eng Blummewiss am Virgärtchen oder Gaart ersetzen.
Zouloossen, datt de kuerzgeméiten „englesche“ Wues grouss gëtt an un d'Bléie kënnt.

- **W4-17:**
 Öffentlechkeetsaarbecht.
 D'Leit méi informéieren an ënnerstëtzen. De Leit et schmackhaft maachen andeems d'Gemeng Projete mécht wou de Privatmann aktiv matmaache kann.
 50 hm gratis als Start vun der Gemeng bei Neibau.
 Méi Reegele fir Gréngflächen, amplaz vum „stylesche Steegaart“.
 Brochüre mat Leitfaden & Planzen-Informatiounen.
- **W5-74:**
 Stenggäert op kommunalem oder nationalem Niveau verbueden.
- **W5-75:**
 Choisir pour son propre jardin des plantes locales, autochtones et cultivées au Luxembourg.
 (par expérience personnelle, pas facile du tout !)
- **W5-76:**
 Leit encouragéiere Beien am Gaart ze halen, eventuell an Zesummenaarbecht mam Imker (Beie bei deem „léinen“ fir unzeléieren.
- **W5-77:**
 Eteindre les lumières dans les jardins la nuit.
- **W5-78:**
 Learn more about the habitats of endangered pollinators + create a wild area in your garden to encourage them.
- **W5-79:**
 Leit, déi e Bio-Weier hunn, duerch eng Remise vun der Waasserrechnung hëllefen (oder Kanaltaxe senken).
- **W5-80:**
 Nëmme Baugenehmigung erausginn, wa keen Zen-Gaart, Schottergaart oder Bambushecken opgestallt / geplanz ginn.
- **W5-81:**
 Utiliser des engrais verts et des alternatives naturelles aux pesticides pour lutter contre les « mauvaises » herbes et les maladies. (mais il faut apprendre !)
- **W5-82:**
 Utilisation de semences locales non traitées et de variétés anciennes pour les potagers et les jardins privés.

- **W5-83:**
When you chop trees down, make a pile of the logs and branches in order to create a 'natural' insect hotel. (instead of burning them or chipping them)

- **W5-84:**
Et kéint een a Gäertnereien besser ausschëlderen, wéi eng Planzen heemesch a besonnesch bestëbserfrëndlech sinn. Ausserdem kéint een ausschëlderen, wéi eng Planze just Deko sinn a keen Notze fir eis Déierche sinn. (respektiv des Planze verdeieren oder verbidden).

- **W5-85:**
Daachbegréngung bei Privatleit duerch Subside fuerderen.

- **W5-86:**
All private Proprietär misst op d'mannst een Uebstbam op sengem Terrain planzen.

- **W5-87:**
Private Aktionen:
 - Mehr Dachbegrünung,
 - Nutzung von naturnahe Flächen auf freiwilliger Basis, mit finanzieller Unterstützung und Unterstützung durch Fachberater und Arbeitskraft.
 - Von Gemeinde aus Verbot von Steingärten & exotischen Arten wie Thuja, Laurocerasus, etc...